

Kontrolní závěr z kontrolní akce

25/16

Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu *Český statistický úřad* za rok 2025, účetní závěrka Českého statistického úřadu za rok 2025 a údaje předkládané Českým statistickým úřadem pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2025 pod číslem 25/16. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Ing. Jaromíra Steidlová.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda Český statistický úřad při sestavení závěrečného účtu a při vedení účetnictví a sestavení účetní závěrky a předkládání údajů pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025 postupoval v souladu s příslušnými právními předpisy.

Kontrolovaná osoba:

Český statistický úřad, Praha (dále také „ČSÚ“).

Kontrolováno bylo období roku 2025 včetně souvisejících skutečností z let předchozích a roku následujícího.

Kontrola byla prováděna u kontrolované osoby v době od srpna 2025 do dubna 2026.

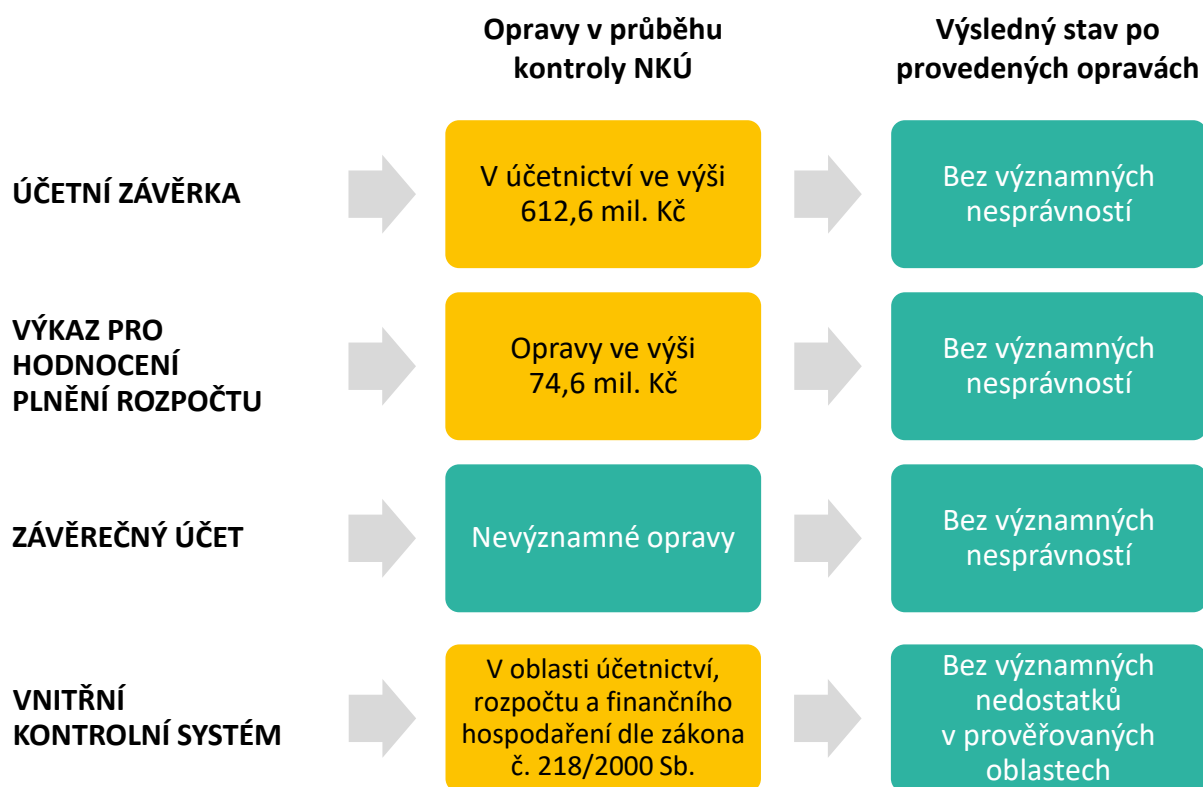
Kolegium NKÚ na svém X. jednání, které se konalo dne 22. června 2026,

schválilo usnesením č. 9/X/2026

kontrolní závěr v tomto znění:

Účetní závěrka, výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu, závěrečný účet a vnitřní kontrolní systém ČSÚ za rok 2025

NKÚ zahájil kontrolu v průběhu kontrolovaného období 2025. Český statistický úřad tak mohl zjištěné nedostatky průběžně opravovat.

- Nebyly zjištěny významné nesprávnosti/nedostatky.
- Byly zjištěny významné nesprávnosti/nedostatky.
- Byly zjištěny významné nesprávnosti/nedostatky s rozsáhlým dopadem na oblast kontroly.

I. Shrnutí a vyhodnocení

Cílem kontroly bylo prověřit, zda ČSÚ při sestavení závěrečného účtu a při vedení účetnictví a sestavení účetní závěrky a předkládání údajů pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025 postupoval v souladu s příslušnými právními předpisy.

Kontrolní akce byla zahájena v průběhu kontrolovaného účetního a rozpočtového období 2025.

1. Vedení účetnictví a účetní závěrka

NKÚ provedl kontrolu účetní závěrky ČSÚ sestavené k 31. prosinci 2025 s datem sestavení 27. února 2026 (dále také „ÚZ“)¹, která se skládá z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy.

Účetní závěrka ČSÚ sestavená k 31. prosinci 2025 podává dle NKÚ ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, a to dle účetních předpisů pro některé vybrané účetní jednotky².

NKÚ v průběhu kontroly identifikoval nedostatky ve vedení účetnictví ČSÚ. Tyto nedostatky ve výši 612,6 mil. Kč by měly významný vliv na zůstatky položek účetní závěrky ČSÚ za rok 2025. ČSÚ tyto zjištěné nedostatky opravil ještě před sestavením ÚZ (viz část IV.1.1 tohoto kontrolního závěru).

V důsledku provedení účetních oprav a realizace potřebných opatření k eliminaci systémových nedostatků ještě v průběhu kontroly konstatuje NKÚ, že účetnictví ČSÚ v roce 2025 bylo vedeno v souladu s příslušnými právními předpisy³ (viz část IV.1.2 tohoto kontrolního závěru).

Provedené účetní opravy promítl ČSÚ i do úprav svých účetních a jiných postupů nastavených v rámci vnitřního kontrolního systému (dále také „VKS“) v těch případech, kdy se jednalo o systémové nedostatky (viz část IV.1.1 tohoto kontrolního závěru).

2. Údaje předkládané Českým statistickým úřadem pro hodnocení plnění státního rozpočtu

NKÚ provedl ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu ČSÚ sestaveném k 31. prosinci 2025⁴ (dále také „výkaz FIN 1-12 OSS“) u údajů o příjmech a výdajích ve sloupci *Skutečnost* kontrolu správnosti jejich třídění z hlediska druhového, odvětvového a prostorového dle rozpočtové skladby.

Podle NKÚ byl výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ČSÚ za rok 2025 ve všech významných ohledech sestaven v souladu s příslušnými právními předpisy.

NKÚ v průběhu kontroly identifikoval nedostatky v klasifikaci rozpočtových příjmů a výdajů. Tyto nedostatky ve výši 74,6 mil. Kč by měly významný vliv na výkaz FIN 1-12 OSS. ČSÚ tyto

¹ Portál MONITOR [online]. Údaje výkazů účetní závěrky [cit. 13. dubna 2026]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00025593/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=j&obdobi=2512>.

² Vybranými účetními jednotkami jsou podle ustanovení § 1 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, příspěvkové organizace, veřejné kulturní instituce a zdravotní pojišťovny.

³ Viz ustanovení § 19 odst. 7 zákona č. 563/1991 Sb.

⁴ Portál MONITOR [online]. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu [cit. 13. dubna 2026]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00025593/rozpocet/souhrnny?rad=j&obdobi=2512>.

zjištěné nedostatky opravil ještě před sestavením výkazu FIN 1-12 OSS (viz část IV.2.1 tohoto kontrolního závěru).

Po přijetí a realizaci opatření k eliminaci systémových nedostatků a po provedení oprav všech nedostatků v rozpočtové klasifikaci identifikovaných NKÚ v průběhu kontroly lze konstatovat, že ČSÚ při třídění příjmů a výdajů postupoval v souladu s vyhláškou č. 412/2021 Sb.⁵ (viz část IV.2.2 tohoto kontrolního závěru).

3. Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 345 – Český statistický úřad

NKÚ prověřil soulad sestavení závěrečného účtu kapitoly státního rozpočtu 345 – *Český statistický úřad* za rok 2025 (dále také „ZÚ za rok 2025“) s vyhláškou č. 419/2001 Sb.⁶ a shodu informací v něm uvedených se vstupními údaji v rozpočtovém systému, s finančními výkazy a údaji dalších evidencí (viz část IV.3. tohoto kontrolního závěru).

Dle NKÚ je závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 345 – Český statistický úřad za rok 2025 sestaven v rozsahu dle vyhlášky č. 419/2001 Sb. a informace v něm uvedené odpovídají údajům v rozpočtovém systému, finančním výkazům a údajům z dalších evidencí.

NKÚ v průběhu kontroly nejdříve identifikoval nedostatky v závěrečném účtu kapitoly státního rozpočtu 345 – *Český statistický úřad za rok 2024* (dále „ZÚ za rok 2024“) s cílem zamezení jejich opakování v ZÚ za rok 2025. Tyto nedostatky by měly nevýznamný vliv na vypovídací schopnost ZÚ za rok 2025, pokud by na ně ČSÚ nereagoval. ČSÚ tyto zjištěné nedostatky odstranil ještě před sestavením ZÚ za rok 2025 (viz část IV.3.1 tohoto kontrolního závěru).

4. Vnitřní kontrolní systém ČSÚ

V průběhu kontroly NKÚ zjistil v oblasti účetnictví, údajů o plnění rozpočtu a v oblasti finančního hospodaření dle zákona č. 218/2000 Sb.⁷ významné nedostatky, které vnitřní kontrolní systém ČSÚ neidentifikoval. Pokud by ČSÚ tyto nedostatky neopravil a nepřijal systémová opatření ve vnitřním kontrolním systému, vyhodnotil by NKÚ vnitřní kontrolní systém ČSÚ v těchto oblastech jako účinný s výhradou. Po opatřeních přijatých ČSÚ v průběhu kontroly lze dle NKÚ považovat vnitřní kontrolní systém v prověřovaných oblastech za účinný ve smyslu požadavku zákona č. 320/2001 Sb.⁸

NKÚ v průběhu kontroly zjistil v oblasti účetnictví (viz část IV.1.1 tohoto kontrolního závěru), u údajů o plnění rozpočtu (viz část IV.2.1 tohoto kontrolního závěru) a v oblasti finančního hospodaření dle zákona č. 218/2000 Sb. (viz část IV.5. tohoto kontrolního závěru) významné nedostatky, které VKS ČSÚ neidentifikoval. ČSÚ tyto nedostatky opravil, resp. přijal i ve VKS dostatečná opatření k nápravě systémových nedostatků. Pokud by ČSÚ opravu významných nedostatků, resp. přijetí systémových opatření ve VKS v uvedených oblastech k 31. prosinci

⁵ Vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě.

⁶ Vyhláška č. 419/2001 Sb., o předkládání údajů pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu.

⁷ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

⁸ V ustanovení § 5 odst. 1 písmeno a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), je mj. uvedeno: „... organizovat finanční kontrolu tak, aby byla zajištěna přiměřená jistota...“

2025 neprovedl tak, aby byla realizována s účinností již pro rok 2025, vyhodnotil by NKÚ VKS v prověřovaných oblastech jako účinný s výhradou.

5. Skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně

NKÚ zjistil skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně ve výši 3,9 mil. Kč.

ČSÚ neodvedl ve stanovené lhůtě do státního rozpočtu příjmy státního rozpočtu představující nepoužité peněžní prostředky rezervního fondu (viz část IV.5. tohoto kontrolního závěru).

II. Informace o kontrolované oblasti

ČSÚ byl zřízen zákonem České národní rady č. 2/1969 Sb.⁹

Působnost ČSÚ stanoví zákon č. 89/1995 Sb.¹⁰ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009¹¹. ČSÚ zejména:

- koordinuje státní statistickou službu zajišťovanou v ČSÚ a jednotlivými pracovišti státní statistické služby a ministerstvy,
- stanoví metodiku statistických zjišťování, jejich zpracování a využití,
- sestavuje program statistických zjišťování,
- spolupracuje s mezinárodními organizacemi při sjednocování mezinárodních doporučení a standardů v oblasti statistiky,
- zajišťuje vývoj nových statistických metod,
- sestavuje národní účty,
- vydává široké spektrum statistických publikací a zveřejňuje a poskytuje statistické informace vč. metodiky jejich zjišťování.

ČSÚ vypracovává závazný systém zjišťování a zpracovávání výsledků voleb a zajišťuje vyhotovení příslušného programového vybavení pro účel zpracování a poskytování výsledků voleb podle zákona č. 247/1995 Sb.¹²

Vytváří a spravuje statistické klasifikace, statistické číselníky, statistické registry a poskytuje z nich informace.

V souladu s ustanovením § 3 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb.¹³ je ČSÚ organizační složkou státu (dále také „OSS“) a dle ustanovení § 1 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb.¹⁴ vybranou účetní jednotkou. ČSÚ je ústředním orgánem státní správy podle zákona České národní rady

⁹ Zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

¹⁰ Zákon č. 89/1995 Sb., o statní statistické službě.

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009 o evropské statistice a zrušení nařízení (ES, Euratom) č. 1101/2008 o předávání údajů, na které se vztahuje statistická důvěrnost, Statistickému úřadu Evropských společenství, nařízení Rady (ES) č. 322/97 o statistice Společenství a rozhodnutí Rady 89/382/EHS, Euratom, kterým se zřizuje Výbor pro statistické programy Evropských společenství (text s významem pro EHP a pro Švýcarsko).

¹² Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů.

¹³ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

¹⁴ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

č. 2/1969 Sb. a v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb. a dle vyhlášky č. 412/2021 Sb. je správcem kapitoly státního rozpočtu 345 – Český statistický úřad.

Přehled vybraných údajů z ÚZ a z výkazu FIN 1-12 OSS vygenerovaného z rozpočtového systému¹⁵ je uveden v následujících tabulkách.

Tabulka č. 1: Údaje ÚZ – rozvaha a výkaz zisku a ztráty (údaje za rok 2025)

Ukazatel	Částka (v mil. Kč)
Aktiva netto, pasiva	1 167,8
Náklady	1 334,3
Výnosy	112,3
Výsledek hospodaření běžného účetního období (ztráta)	-1 222,0

Zdroj: ÚZ.

Pozn.: ČSÚ v ÚZ vykázal aktiva v hodnotě brutto ve výši 2 662,7 mil. Kč upravené o korekce ve výši 1 494,9 mil. Kč.

Tabulka č. 2: Údaje ÚZ – informace o stavu účtů v knize podrozvahových účtů (údaje za rok 2025)

Položka výkazu	Částka (v mil. Kč)
901 – Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek	12,3
902 – Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek	9,3
905 – Vyřazené pohledávky	0,2
913 – Krátkodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů	43,7
953 – Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů	21,5
973 – Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv	198,8
974 – Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv	159,1

Zdroj: ÚZ.

Tabulka č. 3: Údaje z výkazu FIN 1-12 OSS

Ukazatel	Částka (v mil. Kč)
Příjmy (skutečnost celkem)	192,1
Výdaje (skutečnost celkem)	1 338,8

Zdroj: výkaz FIN 1-12 OSS.

¹⁵ Dle ustanovení § 3 písm. o) zákona č. 218/2000 Sb. je rozpočtový systém informačním systémem veřejné správy, v němž se mj. soustřeďují údaje pro hodnocení plnění státního rozpočtu.

III. Rozsah kontroly

Kontrolní akce byla kontrolou typu finanční audit a jejím cílem bylo prověřit, zda ČSÚ při vedení účetnictví v roce 2025, při sestavení účetní závěrky k 31. prosinci 2025, při předkládání údajů pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025¹⁶ a při sestavení závěrečného účtu za rok 2025 postupoval v souladu s příslušnými právními předpisy.

Kontrolovaný objem finančních prostředků a majetku představuje hodnotu aktiv, pasiv, nákladů, výnosů a podrozvahových účtů vykázaných v ÚZ a vyčíslených v tabulkách č. 1 a 2. Kontrolovaný objem finančních prostředků v rámci výkazu FIN 1-12 OSS představuje součet celkových příjmů a výdajů ve sloupci *Skutečnost*, jejichž hodnoty jsou uvedeny v tabulce č. 3.

Kontrola se zaměřila na činnosti a skutečnosti, které byly předmětem účetnictví¹⁷ a měly vliv na hodnotu kontrolovaných významných konečných zůstatků účtů v ÚZ, na hodnotu významných údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025 a na ZÚ za rok 2025.

V oblasti vedení účetnictví se kontrola zaměřila na jeho správnost, úplnost, průkaznost a srozumitelnost. Prověřila dodržování směrné účtové osnovy, správnost používání účetních metod a ostatních podmínek vedení účetnictví stanovených zákonem č. 563/1991 Sb. a vyhláškou č. 410/2009 Sb.¹⁸ U vybraných účetních případů byla provedena kontrola s cílem prověřit systém účtování a vykazování informací o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví.

V případě údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu bylo prověřováno, zda byla dodržena správnost třídění příjmů a výdajů rozpočtovou skladbou z hlediska druhového, odvětvového a prostorového dle vyhlášky č. 412/2021 Sb.

Výběr položek účetní závěrky a údajů předkládaných Českým statistickým úřadem pro hodnocení plnění státního rozpočtu provedl NKÚ s ohledem na vyhodnocená rizika nesprávnosti vykázaných údajů.

U relevantních transakcí byl prověřován soulad s vybranými ustanoveními dalších právních předpisů, a to zejména zákona č. 218/2000 Sb. a zákona č. 219/2000 Sb.

V případě uzavírání smluv a objednávek bylo prověřováno jejich uveřejnění v registru smluv dle zákona č. 340/2015 Sb.¹⁹

NKÚ na základě prověřovaných skutečností vyhodnotil **nastavení VKS** v oblasti účetnictví, plnění rozpočtu a závěrečného účtu (vnitřní předpisy, interní audit, účetní metody, účetní

¹⁶ Dle ustanovení § 20 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb. jsou OSS povinny předkládat údaje potřebné pro průběžné hodnocení plnění státního rozpočtu. Způsob a termíny předkládání údajů a jejich rozsah stanovuje vyhláška č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků a rozpočtů dobrovolných svazků obcí. Dle ustanovení § 5 odst. 1 a dle přílohy č. 1 této vyhlášky zpracovávají OSS údaje pro hodnocení plnění státního rozpočtu přímo v rozpočtovém systému, ve kterém je z nich následně sestavován výkaz FIN 1-12 OSS.

¹⁷ ČSÚ je jakožto OSS povinen v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. účtovat o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření. Informace, které předkládá v účetní závěrce, musí být spolehlivé, srovnatelné, srozumitelné a posuzují se z hlediska významnosti.

¹⁸ Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.

¹⁹ Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv).

doklady, účetní knihy, inventarizace majetku a závazků, účetní závěrka a schvalování účetní závěrky) dle zákonů č. 563/1991 Sb., č. 218/2000 Sb. a dalších právních předpisů a v oblasti řídicí kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb. a vyhlášky č. 416/2004 Sb.²⁰ NKÚ dále u prověřovaných operací v oblasti účetnictví, plnění rozpočtu a závěrečného účtu dle zákonů č. 563/1991 Sb., č. 218/2000 Sb. a dalších právních předpisů a v oblasti hospodaření s majetkem státu dle zákona č. 219/2000 Sb., finančního hospodaření dle zákona č. 218/2000 Sb. a dalších právních předpisů (zejména dle zákona č. 340/2015 Sb.) a v oblasti řídicí kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb. a vyhlášky č. 416/2004 Sb. vyhodnotil **funkčnost VKS**, tj. zda jsou prvky VKS implementovány tak, aby bylo zamezeno vzniku nesprávností. Kombinace zjištění týkajících se nastavení a funkčnosti VKS ve výše uvedených oblastech pak byla podkladem pro hodnocení účinnosti VKS ČSÚ.

Při kontrole ZÚ za rok 2025 bylo prověřeno, zda je závěrečný účet sestaven v souladu s požadavky vyhlášky č. 419/2001 Sb. a zda je také v souladu se skutečností, tj. zda vybrané údaje uváděné v závěrečném účtu jsou správné a úplné ve srovnání s finančními výkazy obsahujícími údaje pro hodnocení plnění rozpočtu, s údaji v účetnictví, s údaji z účetních závěrek ČSÚ a s jinými veřejně dostupnými zdroji, např. usneseními vlády České republiky, veřejně přístupnými rejstříky apod.

V rámci kontroly byl rovněž proveden rozbor výsledku hospodaření ČSÚ z aktuálního a peněžního pohledu (viz příloha č. 1 tohoto kontrolního závěru). Kontrola se dále zaměřila na informace vykazované v souvislosti s *Národním plánem obnovy* (dále také „NPO“); (viz příloha č. 2 tohoto kontrolního závěru).

Pozn.: Všechny právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

Hodnoty uvedené v tomto kontrolním závěru byly zaokrouhleny, čímž může vzniknout drobný nesoulad v některých uváděných finančních údajích.

²⁰ Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

1. Vedení účetnictví a spolehlivost údajů ÚZ

1.1 Opravy chyb v účetnictví v průběhu účetního období

NKÚ zahájil kontrolu již v průběhu kontrolovaného účetního období 2025, což umožnilo ČSÚ provést opravu nedostatků identifikovaných v účetnictví v průběhu kontroly NKÚ ještě před uzavřením účetních knih a sestavením účetní závěrky.

Provedením oprav nedostatků identifikovaných Nejvyšším kontrolním úřadem v rámci kontrolní akce č. 25/16 předešel ČSÚ vzniku významných nesprávností v ÚZ v souhrnné výši 612,6 mil. Kč²¹. Jednalo se zejména o následující:

1.1.1 Podmíněné pohledávky z refundací v rámci projektů NPO

I. ČSÚ podmíněné pohledávky z transferů z očekávaných refundací od Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) v souvislosti s realizací projektů NPO vykazoval na nesprávném účtu 915 – *Ostatní krátkodobé podmíněné pohledávky z transferů*. MPO je v tomto případě pouze zprostředkovatelem prostředků od Evropské komise, a proto měl ČSÚ o těchto podmíněných pohledávkách účtovat na účtu 913 – *Krátkodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů*. Jednalo se o systémový nedostatek ve výši 23,1 mil. Kč.

II. ČSÚ dále v prosinci 2025 provedl zpřesnění odhadu výše podmíněných pohledávek na další období mj. dle hodnoty doposud nerefundovaných výdajů. Hodnotu doposud nerefundovaných výdajů však ČSÚ nesprávně vyčíslil, když do těchto výdajů nezahrnul výdaje kryté nároky, tj. podkladovou jednotku²² 4 – *Výdaje státního rozpočtu kryté nároky ve výši 19,1 mil. Kč*.

ČSÚ přeúčtoval podmíněné pohledávky z nesprávného účtu 915 – *Ostatní krátkodobé podmíněné pohledávky z transferů* na účet 913 – *Krátkodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů*. ČSÚ dále opravil odhad výše podmíněných pohledávek, tj. zohlednil i doposud nerefundované výdaje kryté nároky.

1.1.2 Nesprávný okamžik účtování o výnosu z refundací v rámci projektů NPO

ČSÚ účtoval o výnosu ve výši 6,4 mil. Kč z refundací předfinancovaných neinvestičních výdajů v rámci projektů NPO do nesprávného účetního období 2025; správně mělo být o výnosu účtováno do účetního období 2024, kdy ČSÚ na předmětnou refundaci vznikl nárok

²¹ Jedná se o vlastní výpočet NKÚ zohledňující výsledné dopady provedených účetních oprav na zůstatky položek účetní závěrky (tzn., že je zohledněno současné nadhodnocení a podhodnocení stejné položky účetní závěrky).

²² Z hlediska podkladu pro změnu státního rozpočtu se příjmy a výdaje státního rozpočtu třídí podle druhů podkladu pro změnu rozpočtu, která příjem umožňuje nebo k výdaji opravňuje. U výdajů se druhem podkladu pro změnu státního rozpočtu rozumí oprávnění, na základě kterého organizační složka státu výdaj provádí. Při třídění příjmů a výdajů z hlediska podkladu pro změnu rozpočtu se příjmy a výdaje třídí na podkladové jednotky. Viz ustanovení § 15 a § 16 vyhlášky č. 412/2021 Sb.

a od MPO ji obdržel. Refundace byla ČSÚ vyplacena na základě usnesení vlády ČR ze dne 18. prosince 2024 č. 989²³.

ČSÚ přeúčtoval výnosy ve výši 6,4 mil. Kč z nesprávného účtu 671 – *Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů* na účet 408 – *Opravy předcházejících účetních období*.

1.1.3 Nesprávné vykázání účetních případů souvisejících s přijatými peněžními prostředky na pořízení dlouhodobého majetku

ČSÚ v letech 2014 a 2015 přijímal z Národního fondu peněžní prostředky v souvislosti s realizací investičních projektů *Integrovaného operačního programu* (dále jen „IOP“). Jednalo se o následující projekty IOP, které realizoval ČSÚ:

- *Redesign Statistického informačního systému v návaznosti na zavádění eGovernmentu v ČR* (akce SMVS 145V011000026),
- *Úprava existující soustavy statistických registrů v návaznosti na vytvoření základních registrů veřejné správy* (akce SMVS 145V011000027) a
- *Základní registr osob – ROS Provoz a správa registru* (akce SMVS 145V011000020).

O přijatých peněžních prostředcích v celkové výši 192,6 mil. Kč účtoval ČSÚ na účtu 671 – *Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů*, přestože měl účtovat na účtu 401 – *Jmění účetní jednotky*.

ČSÚ přeúčtoval přijaté peněžní prostředky určené na pořízení dlouhodobého majetku v celkové výši 192,6 mil. Kč na účet 401 – *Jmění účetní jednotky*, a to za použití účtu 408 – *Opravy předcházejících účetních období*.

1.1.4 Časové rozlišení licencí

ČSÚ v roce 2024 zaúčtoval časové rozlišení nákladů (účet 381 – *Náklady příštích období*) za předplatné licencí na rok 2025 ve výši 7,3 mil. Kč. ČSÚ však v roce 2025 neprovedl zúčtování časového rozlišení do nákladů.

ČSÚ provedl opravu zúčtování časového rozlišení a částku ve výši 7,3 mil. Kč přeúčtoval z účtu 381 – *Náklady příštích období* na účet 518 – *Ostatní služby*.

1.1.5 Nesoulad mezi vykázaným zůstatkem na účtu 412 – *Fond kulturních a sociálních potřeb* a účtu 243 – *Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb*

ČSÚ v letech 2015 a 2017 v některých případech neúčtoval o tvorbě základního přídělu do fondu kulturních a sociálních potřeb prostřednictvím nákladového účtu 527 – *Zákonné sociální náklady* a namísto toho účtoval na stranu MÁ DÁTI účtu 412 – *Fond kulturních a sociálních potřeb*, čímž docházelo k nesprávnému snížení jeho zůstatku. To vedlo k tomu,

²³ Usnesení vlády ČR ze dne 18. prosince 2024 č. 989, o finančních tocích v Národním plánu obnovy.

že vznikl nesoulad mezi vykázaným zůstatkem na účtu 412 – *Fond kulturních a sociálních potřeb* a účtu 243 – *Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb* ve výši 2,1 mil. Kč.

ČSÚ uvedený nesoulad odstranil účetní opravou, o které účtoval na stranu MÁ DÁTI účtu 408 – *Opravy předcházejících účetních období* a na stranu DAL účtu 412 – *Fond kulturních a sociálních potřeb* ve výši 2,1 mil. Kč.

1.1.6 Nevykazování existujících podmíněných závazků ze smluv

ČSÚ do 30. září 2025 nevykazoval v účetních závěrkách některé významné podmíněné závazky ze smluv, přestože má a rovněž v minulosti měl uzavřené smlouvy, ve kterých vystupuje jako objednatel určité služby. Tento systémový nedostatek byl vyčíslen v částce 357,9 mil. Kč.

ČSÚ zaúčtoval chybějící podmíněné závazky na účet 973 – *Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv* a 974 – *Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv*. ČSÚ dále přijal systémové opatření v podobě vnitřního předpisu, ve kterém stanovil postup při oceňování podmíněných pohledávek a závazků ze smluv a významnost pro účtování o tomto typu podmíněných aktiv a pasiv.

1.1.7 Nesprávné zachycení a vykazování přijatých záloh, dohadných položek aktivních, podmíněných pohledávek a podmíněných závazků u grantových projektů

ČSÚ jako konečný příjemce realizuje tzv. grantové projekty, a to na základě právního aktu – dohody mezi ČSÚ a Evropskou komisí (Eurostat).

I. ČSÚ u grantových projektů, které již byly v průběhu roku 2025 ukončeny a finančně vypořádány, stále vykazoval nevyúčtované přijaté zálohy na transfery, dohadné položky aktivní, podmíněné pohledávky a podmíněné závazky. ČSÚ tak neaplikoval závazný účetní postup dle českého účetního standardu pro některé vybrané účetní jednotky č. 703 – *Transfery*.

II. ČSÚ u grantových projektů, u kterých převáděl obdržené peněžní prostředky do rezervního fondu, vykazoval i přijaté zálohy na transfery a dohadné položky aktivní, přestože měl v těchto případech postupovat odlišně a o transferu účtovat jen na účtech, které stanoví český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky č. 704 – *Fondy*.

ČSÚ odúčtoval dohadné položky aktivní (účet 388 – *Dohadné účty aktivní*), přijaté zálohy na transfery (účet 374 – *Krátkodobé přijaté zálohy na transfery* a 472 – *Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery*) a podmíněné pohledávky a závazky ze zahraničních transferů (účet 953 – *Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů* a 954 – *Dlouhodobé podmíněné závazky ze zahraničních transferů*), a to v celkové výši 9,2 mil. Kč.

1.1.8 Nesprávný okamžik přeúčtování schváleného výsledku hospodaření

ČSÚ vykazoval výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení i po schválení účetní závěrky. Přeúčtování schváleného výsledku hospodaření za minulé účetní období ČSÚ prováděl až k rozvahovému dni běžného účetního období. Jednalo se o systémový nedostatek.

ČSÚ doplnil povinnost přeúčtovat výsledek hospodaření bezodkladně po schválení účetní závěrky do svého vnitřního předpisu upravujícího postupy finančního hospodaření ČSÚ.

1.1.9 Inventarizace majetku a závazků

Při kontrole inventarizace majetku a závazků za rok 2024 NKÚ zjistil zejména následující nedostatky:

- ČSÚ prováděl zjednodušené inventury i u účtů, u kterých provedení tohoto způsobu inventury účetní předpisy nepřipouští.
- ČSÚ nevypracoval úplnou inventarizační zprávu.
- Inventarizační zpráva uváděla rozdílnou výši pohledávek a závazků, kancelářských potřeb a cenin, než která byla u příslušných účtů uvedena v rozvaze.
- Některé inventurní soupisy a jejich přílohy jednoznačně neidentifikovaly části inventarizačních položek.
- Pozemky byly v majetku ČSÚ vykazovány dle druhu pozemku, nikoliv dle jednotlivých pozemků, tj. jednotlivých částí inventarizační položky.

ČSÚ byl na uvedené nedostatky Nejvyšším kontrolním úřadem upozorněn, mj. s cílem zamezení jejich případnému opakování v roce 2025. ČSÚ uvedené nedostatky při inventarizaci za rok 2025 odstranil, a lze tak konstatovat, že v rámci prověřování inventarizace za rok 2025 nebyly Nejvyšším kontrolním úřadem zjištěny případy porušení právních předpisů²⁴ upravujících oblast inventarizace. Hodnota inventarizovaného majetku, závazků, jiných aktiv a jiných pasiv zjištěná při inventarizaci odpovídala stavu vykázanému k 31. prosinci 2025 v ÚZ.

1.2 Spolehlivost údajů ÚZ

Údaje ÚZ vykázal ČSÚ v rozvaze, ve výkazu zisku a ztráty a v příloze.

Pro vyhodnocení spolehlivosti²⁵ údajů ÚZ stanovil NKÚ hladinu významnosti²⁶ ve výši 27 mil. Kč²⁷.

V účetní závěrce sestavené po provedení oprav (uvedených v části IV.1.1 tohoto kontrolního závěru) nezjistil NKÚ žádné neopravené nesprávnosti.

Účetní závěrka ČSÚ sestavená k 31. prosinci 2025 podává dle NKÚ ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky dle účetních předpisů pro některé vybrané účetní jednotky.

Spolehlivé informace účetní závěrky mají dle ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. umožnit jejím uživatelům činit ekonomická rozhodnutí. V rámci kontroly provedl NKÚ rozbor výsledku hospodaření ČSÚ z pohledu akruálního (účetního) a peněžního (plnění rozpočtu) – viz příloha č. 1 tohoto kontrolního závěru – a popis informací vykazovaných ČSÚ v souvislosti s NPO (viz příloha č. 2 tohoto kontrolního závěru).

²⁴ Zejména ustanovení § 29 a § 30 zákona č. 563/1991 Sb. a ustanovení vyhlášky č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků.

²⁵ Viz ustanovení § 19 odst. 7 zákona č. 563/1991 Sb.

²⁶ Významnost (materialita) reprezentuje u ÚZ hodnotu nesprávností, jejíž překročení by již mohlo ovlivnit přiměřeně znalého uživatele. Při stanovení významnosti postupuje NKÚ v souladu s *Kontrolními standardy NKÚ* a zohledňuje příklady dobré praxe vyplývající z mezinárodních standardů nejvyšších kontrolních institucí (ISSAI) pro finanční audit.

²⁷ Pro posouzení významnosti zjištěných nesprávností v údajích ÚZ stanovil NKÚ hladinu významnosti ve výši cca 2 % z nákladů, které byly k 31. prosinci 2025 vykázané ve výši 1 334,3 mil. Kč.

2. Údaje předkládané Českým statistickým úřadem pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025

NKÚ provedl ve výkazu FIN 1-12 OSS u údajů o příjmech a výdajích ve sloupci *Skutečnost* kontrolu správnosti jejich druhového, odvětvového a prostorového třídění dle rozpočtové skladby.

2.1 Opravy chyb v klasifikaci rozpočtových příjmů a výdajů v průběhu roku 2025

NKÚ zahájil kontrolu již v průběhu kontrolovaného rozpočtového období 2025, což umožnilo ČSÚ provést opravu nedostatků identifikovaných v klasifikaci rozpočtových výdajů a příjmů v průběhu kontroly NKÚ ještě před sestavením výkazu FIN 1-12 OSS.

V údajích předkládaných ČSÚ pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025 zjistil NKÚ v průběhu kontroly významné nedostatky ve výši 74,6 mil. Kč²⁸, které ČSÚ v průběhu kontroly opravil. Jednalo se zejména o následující:

2.1.1 Nesprávná rozpočtová klasifikace příjmů z nadměrného vyrovnání

ČSÚ v roce 2025 odvedl do příjmů státního rozpočtu příjmy obdržené z tzv. nadměrného vyrovnání podle rozhodnutí Evropské komise ze dne 20. prosince 2011²⁹, a to ve výši 68,2 mil. Kč. Tento příjem státního rozpočtu klasifikoval ČSÚ nesprávnou rozpočtovou položkou 2119 – *Ostatní příjmy z vlastní činnosti*. Příjem z nadměrného vyrovnání totiž nepředstavuje příjem z vlastní činnosti ČSÚ. Jde o netransferovou vratku peněžních prostředků. Tomuto typu příjmu odpovídá dle vyhlášky č. 412/2021 Sb. rozpočtová položka 2329 – *Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené*, tj. rozpočtová položka, kterou ČSÚ již pro tento typ příjmu v minulosti použil.

ČSÚ provedl opravu a netransferovou vratku z nadměrného vyrovnání ve výši 68,2 mil. Kč překlasifikoval z rozpočtové položky 2119 – *Ostatní příjmy z vlastní činnosti* na rozpočtovou položku 2329 – *Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené*.

2.1.2 Nesprávná rozpočtová klasifikace výdajů za služby související s informačními a komunikačními technologiemi

ČSÚ klasifikoval výdaje za služby související s informačními a komunikačními technologiemi na projekt „Sčítání lidu, domů a bytů 2021“ nesprávnou rozpočtovou položkou 5169 – *Nákup ostatních služeb*, přestože pro uvedené výdaje je vyhláškou č. 412/2021 Sb. stanovena rozpočtová položka 5168 – *Zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi*. Jednalo se o systémový nedostatek ve výši 6,3 mil. Kč, který ČSÚ opravil a současně nové případy již začal klasifikovat správnou rozpočtovou položkou 5168 – *Zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi*.

²⁸ Jedná se o vlastní výpočet NKÚ zohledňující výsledné dopady provedených oprav na zůstatky položek výkazu FIN 1-12 OSS (tzn., že je zohledněno současné nadhodnocení a podhodnocení stejné položky výkazu FIN 1-12 OSS).

²⁹ Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 *Smlouvy o fungování Evropské unie* na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2012/21/EU).

2.2 Spolehlivost údajů výkazu FIN 1-12 OSS

Pro posouzení významnosti zjištěných nesprávností v údajích předkládaných Českým statistickým úřadem pro hodnocení plnění státního rozpočtu stanovil NKÚ hladinu významnosti ve výši 27 mil. Kč³⁰.

Ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu za rok 2025 sestaveném po provedení oprav (uvedených v části IV.2.1 tohoto kontrolního závěru) nezjistil NKÚ žádné neopravené nesprávnosti.

Podle NKÚ byl uvedený výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ve všech významných ohledech sestaven v souladu s příslušnými právními předpisy.

3. Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 345 – Český statistický úřad za rok 2025

Při kontrole ZÚ za rok 2025 se NKÚ zaměřil na dodržení souladu s vyhláškou č. 419/2001 Sb., na ověření správnosti a úplnosti údajů a číselných hodnot uvedených v průvodní zprávě a v tabulkových přílohách.

3.1 Opravy nedostatků v závěrečném účtu

Předtím, než ČSÚ sestavil ZÚ za rok 2025, NKÚ prověřil ZÚ za rok 2024, zda je sestaven v souladu s vyhláškou č. 419/2001 Sb. NKÚ na zjištěné nedostatky v ZÚ za rok 2024 upozornil ČSÚ, a to s cílem zamezení jejich případnému opakování v ZÚ za rok 2025. Tyto nedostatky by měly nevýznamný vliv na vypovídací schopnost ZÚ za rok 2025, pokud by na ně ČSÚ nereagoval. **ČSÚ nedostatky odstranil při přípravě ZÚ za rok 2025, když v průvodní zprávě ZÚ za rok 2025:**

- **doplnil u příspěvků mezinárodním organizacím výši těchto příspěvků dle jednotlivých příjemců,**
- **doplnil vyčíslení celkových výdajů na zahraniční pracovní cesty,**
- **uvedl organizační schéma kapitoly k datu 31. prosince 2025.**

3.2 Vyhodnocení ZÚ za rok 2025

ZÚ za rok 2025 obsahoval průvodní zprávu a tabulkové přílohy stanovené vyhláškou č. 419/2001 Sb.

Dle NKÚ je ZÚ za rok 2025 sestaven v rozsahu dle vyhlášky č. 419/2001 Sb. a informace v něm uvedené odpovídají údajům v rozpočtovém systému, finančním výkazům a údajům z dalších evidencí.

4. Vnitřní kontrolní systém ČSÚ

NKÚ na základě prověřovaných skutečností vyhodnotil **nastavení VKS** v oblasti účetnictví, plnění rozpočtu a závěrečného účtu a v oblasti řídicí kontroly. NKÚ dále u prověřovaných operací vyhodnotil **funkčnost VKS** v oblasti účetnictví, plnění rozpočtu a závěrečného účtu, v oblasti hospodaření s majetkem státu dle zákona č. 219/2000 Sb., finančního hospodaření dle zákona č. 218/2000 Sb. a dalších právních předpisů (zejména dle zákona č. 340/2015 Sb.)

³⁰ Pro posouzení významnosti zjištěných nesprávností v údajích předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu stanovil NKÚ hladinu významnosti ve výši cca 2 % z celkových výdajů, které byly k 31. prosinci 2025 vykazány ve výši 1 338,8 mil. Kč.

a v oblasti řídicí kontroly. Kombinace zjištění z oblasti nastavení a funkčnosti výše uvedených oblastí je pak podkladem k hodnocení účinnosti vnitřního kontrolního systému.

4.1 Řídicí kontrola

V oblasti předběžné řídicí kontroly (dále jen „PŘK“) před vznikem a po vzniku nároku zjistil NKÚ následující nedostatky:

- ČSÚ u jedné připravované operace ve výši 1,8 mil. Kč ze čtyř prověřovaných **nezajistil provedení PŘK před učiněním právního úkonu**, kterým vznikl nárok ČSÚ na veřejný příjem.
- ČSÚ u jedné příjmové operace ve výši 2,3 mil. Kč z 19 prověřovaných **vůbec neprovedl PŘK po vzniku nároku** na veřejný příjem.
- ČSÚ u devíti příjmových operací v celkové hodnotě 12,6 mil. Kč z 19 prověřovaných **nezajistil provedení PŘK po vzniku nároku** na veřejný příjem **před realizací samotného příjmu**.
- ČSÚ u jedné příjmové operace ve výši 0,7 mil. Kč z 19 prověřovaných **provedl PŘK po vzniku nároku** na veřejný příjem **z pozice příkazce operace, který nebyl k tomuto úkonu pověřen**.

V oblasti PŘK před vznikem a po vzniku závazku nebyly zjištěny nedostatky.

4.2 Vyhodnocení účinnosti VKS

NKÚ v průběhu kontroly zjistil v oblasti účetnictví (viz část IV.1.1 tohoto kontrolního závěru), údajů o plnění rozpočtu (viz část IV.2.1 tohoto kontrolního závěru) a v oblasti finančního hospodaření dle zákona č. 218/2000 Sb. (viz část IV.5. tohoto kontrolního závěru) významné nedostatky, které VKS ČSÚ neidentifikoval. ČSÚ tyto nedostatky opravil, resp. přijal i ve VKS opatření k nápravě systémových nedostatků.

5. Skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně

ČSÚ v rozporu s ustanovením § 45 odst. 11 zákona č. 218/2000 Sb. neodvedl do státního rozpočtu peněžní prostředky v celkové výši 3,9 mil. Kč představující nepoužité peněžní prostředky rezervního fondu z dvou ukončených a finančně vypořádaných grantových projektů. Jednalo se o peněžní prostředky, které měl ČSÚ odvést do státního rozpočtu nejpozději do pěti pracovních dnů po ukončení a finančním vypořádání projektů. Dle ustanovení § 44 odst. 1 písm. g) zákona č. 218/2000 Sb. je neprovedení odvodu podle ustanovení § 45 odst. 11 téhož zákona porušením rozpočtové kázně.

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚS	český účetní standard
EU	Evropská unie
IOP	<i>Integrovaný operační program</i>
ISSAI	<i>International Standards of Supreme Audit Institutions</i>
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NPO	<i>Národní plán obnovy</i>
OSS	organizační složka/složky státu
PŘK	předběžná řídicí kontrola
SMVS	informační systém <i>Správa majetku ve vlastnictví státu</i>
UV	usnesení vlády
ÚZ	účetní závěrka ČSÚ sestavená k 31. prosinci 2025 s datem sestavení 27. února 2026
VKS	vnitřní kontrolní systém
výkaz FIN 1-12 OSS	výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ČSÚ sestavený k 31. prosinci 2025
ZÚ za rok 2025	závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 345 – <i>Český statistický úřad</i> za rok 2025
ZÚ za rok 2024	závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 345 – <i>Český statistický úřad</i> za rok 2024

Informace o hospodaření ČSÚ

Působnost ČSÚ je stanovena zákonem č. 89/1995 Sb. a také nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 o evropské statistice. ČSÚ zpracovává a poskytuje nezávislý a ucelený přehled o ekonomickém, sociálním, demografickém a ekologickém vývoji České republiky a jejích regionů. ČSÚ zajišťuje, aby statistické údaje byly srovnatelné jak v rámci ČR, tak na mezinárodní úrovni. ČSÚ rovněž vypracovává závazný systém zjišťování a zpracovávání výsledků voleb a zajišťuje vyhotovení příslušného programového vybavení pro účely zpracování a poskytování výsledků voleb podle zákona č. 247/1995 Sb.

Tyto činnosti měly významný vliv na vykázané účetní i rozpočtové informace k 31. prosinci 2025 a promítly se zejména následujícím způsobem:

Oblast účetních údajů (výkazy: rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha) prostřednictvím:

- **krátkodobých závazků za zaměstnanci ve výši 49,2 mil. Kč** (účet 331 – *Zaměstnanci*);
- **jmění ve výši 379,7 mil. Kč** v souvislosti s přijatými dotacemi určenými na pořízení dlouhodobého majetku (účet 401 – *Jmění účetní jednotky*);
- **osobních nákladů ve výši 1 024,1 mil. Kč** (zejména účet 521 – *Mzdové náklady* a účet 524 – *Zákonné sociální pojištění*);
- **nákladů na ostatní služby ve výši 164 mil. Kč** týkající se zejména informačních a komunikačních technologií (účet 518 – *Ostatní služby*);
- **nákladů na odpisy ve výši 83 mil. Kč** (účet 551 – *Odpisy dlouhodobého majetku*);
- **výnosů z transferů ve výši 34,1 mil. Kč** představující zejména nároky ČSÚ na refundace neinvestičních výdajů NPO a nároky ČSÚ na předfinancování a doplatky za realizované grantové projekty (účet 671 – *Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů*);
- **krátkodobých podmíněných pohledávek ze zahraničních transferů ve výši 43,7 mil. Kč** týkajících se zejména očekávaných refundací od MPO v souvislosti s realizací projektů NPO ve výši 42,3 mil. Kč a očekávaného příjmu v podobě doplatku za realizovaný krátkodobý grantový projekt 132501 (Business and Consumer Surveys) ve výši 1,1 mil. Kč (účet 913 – *Krátkodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů*);
- **dlouhodobých podmíněných pohledávek ze zahraničních transferů ve výši 21,5 mil. Kč** týkajících se očekávaných příjmů od EU v podobě předfinancování a doplatek za realizované dlouhodobé grantové projekty (účet 953 – *Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů*);
- **krátkodobých podmíněných závazků z jiných smluv ve výši 198,8 mil. Kč** představující podmíněné závazky z 11 smluv, kterými ČSÚ sjednával různé služby na období do jednoho roku (účet 973 – *Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv*);
- **dlouhodobých podmíněných závazků z jiných smluv ve výši 159,1 mil. Kč** představující podmíněné závazky z šesti smluv, kterými ČSÚ sjednával různé služby na období delší než jeden rok (účet 974 – *Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv*).

Oblast rozpočtových údajů (výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu)

- **v rámci příjmů v podobě transferů přijatých od Evropské unie ve výši 113,1 mil. Kč** představující zejména přijaté refundace investičních výdajů NPO (rozpočtová položka 4233 – *Investiční transfery přijaté od Evropské unie*) a přijaté refundace neinvestičních výdajů NPO a příjmy od EU v podobě předfinancování a doplatek za realizované grantové projekty (rozpočtová položka 4153 – *Neinvestiční transfery přijaté od Evropské unie*);

- **v rámci výdajů v podobě platů a obdobných a souvisejících výdajů ve výši 1 054 mil. Kč** (zejména rozpočtová položka 5011 – *Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech*, 5013 – *Platy zaměstnanců na služebních místech podle zákona o státní službě*, 5021 – *Ostatní osobní výdaje*, 5031 – *Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti*, 5032 – *Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění* a 5042 – *Odměny za užití počítačových programů*), **v podobě nákupu služeb ve výši 131,3 mil. Kč** (zejména rozpočtová položka 5168 – *Zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi* a 5169 – *Nákup ostatních služeb*) a **v podobě kapitálových výdajů na pořízení programového vybavení ve výši 71,7 mil. Kč** (rozpočtová položka 6111 – *Programové vybavení*).

Hospodaření ČSÚ je možné hodnotit na základě dvou různých, vzájemně se doplňujících informačních základů:

- na peněžní bázi, využívající údaje o plnění rozpočtu³¹,
- na akruální bázi, využívající údaje z účetnictví³².

Výsledným saldem peněžních toků dle výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu byl deficit ve výši 1 146,7 mil. Kč. Výsledek hospodaření běžného účetního období dle účetního výkazu zisku a ztráty byla ztráta ve výši 1 222 mil. Kč. Rozdíl mezi saldem peněžních toků a výsledkem hospodaření ČSÚ k 31. prosinci 2025 tak činil 75,3 mil. Kč.

Důvody rozdílu mezi saldem příjmů a výdajů a výsledkem hospodaření jsou shrnuty v následující tabulce.

Tabulka č. 1: Významné účetní operace způsobující rozdíl mezi saldem peněžních toků a výsledkem hospodaření ČSÚ k 31. prosinci 2025 (v mil. Kč)

Účetní operace způsobující rozdíl mezi příjmy a výnosy			
Účetní operace	Vliv na příjmy	Vliv na výnosy	Rozdíl
Refundace neinvestičních výdajů NPO (rozpočtová položka 4153) účtované přes účet 408	6,4	0,0	6,4
Refundace investičních výdajů NPO (rozpočtová položka 4233) účtované přes účet 401	71,2	0,0	71,2
Ostatní	2,2	0,0	2,2
Rozdíl mezi příjmy a výnosy celkem			79,8
Účetní operace způsobující rozdíl mezi výdaji a náklady			
Účetní operace	Vliv na výdaje	Vliv na náklady	Rozdíl
Odpisy dlouhodobého majetku (účet 551)	0,0	83,0	-83,0
Výdaje na pořízení dlouhodobého majetku	84,2	0,0	84,2
Ostatní	3,3	0,0	3,3
Rozdíl mezi výdaji a náklady za významné operace celkem			4,5
Rozdíl mezi saldem peněžních toků a výsledkem hospodaření ČSÚ za významné operace celkem			75,3

Zdroj: ekonomický informační systém ČSÚ, vypracoval NKÚ.

NKÚ odsouhlasil, že údaje o plnění rozpočtu a peněžních tocích se promítly správně v účetnictví a rozdíly mezi náklady a výnosy vs. příjmy a výdaji byly vysvětlitelné.

³¹ Peněžní báze zachycuje příjmy a výdaje peněžních prostředků.

³² Akruální báze (nebo také princip, koncept) je jedna ze základních účetních zásad a spočívá v tom, že náklady a výnosy se účtují do období, se kterým věcně a časově souvisejí, aniž by bylo bráno v úvahu, kdy došlo k reálnému pohybu peněz, a zároveň se účtuje o nárocích (pohledávkách) a závazcích.

Informace vykazované v souvislosti s *Národním plánem obnovy*

ČSÚ v roce 2025 přijal peněžní prostředky NPO. Prostřednictvím NPO stanoveného na období let 2021–2026 čerpá ČR peněžní prostředky z *Nástroje pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility)*³³. NPO zahrnuje tematické pilíře, které se dále člení na jednotlivé komponenty zahrnující konkrétní reformy a investice. NPO byl schválen usnesením vlády České republiky ze dne 17. května 2021 č. 467³⁴.

Za implementaci NPO je na úrovni ČR dle uvedeného usnesení vlády odpovědný koordinační orgán NPO na MPO, který je také pověřen zajištěním výkonu koordinační a platební funkce.

Základní rámec finančního řízení peněžních prostředků NPO na úrovni ČR je stanoven v *Metodickém pokynu finančních toků pro Národní plán obnovy na období 2021–2026*³⁵. Finanční toky byly nastaveny na principu předfinancování peněžních prostředků ze státního rozpočtu s následnou refundací z unijních zdrojů prostřednictvím MPO. Dle nastavených peněžních toků se peněžní prostředky přijaté z unijních zdrojů převádějí do státního rozpočtu prostřednictvím MPO na základě usnesení vlády.

1.1 Výdaje ČSÚ

ČSÚ v letech 2022 až 2025 vynaložil peněžní prostředky na realizaci **vlastních projektů, které realizoval v rámci Pilíře Digitální transformace a komponenty 1.1 Digitální služby občanům a firmám a komponenty 1.2 Digitální systémy veřejné správy a dále komponenty 4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy.**

V případě vlastních projektů je ČSÚ konečným příjemcem prostředků z unijních zdrojů. ČSÚ v letech 2022 až 2025 předfinancoval **peněžní prostředky v celkové výši 150,3 mil. Kč, z toho investiční výdaje ve výši 119,2 mil. Kč.** Jednalo se o výdaje na pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (rozpočtová položka 6111 a 6125), které ČSÚ vynaložil v rámci komponenty 1.1 a 1.2. **Neinvestiční výdaje na vlastní projekty ČSÚ byly ve výši 31,1 mil. Kč** a ČSÚ je vynaložil na platy a související výdaje, na konzultační, poradenské a právní služby, na zpracování dat a služby související s ICT a na nákup ostatních služeb (rozpočtová položka 5011, 5013, 5021, 5031, 5032, 5166, 5168, 5169 a 5342) v letech 2022 až 2025 (stav k 31. 12. 2025) v rámci komponenty 1.1, 1.2 a 4.4.

Výdaje ČSÚ vynaložené v rámci NPO (peněžní prostředky EU předfinancované ze státního rozpočtu) v letech 2022 až 2025 shrnuje následující tabulka.

³³ *Recovery and Resilience Facility* byl vytvořen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241, ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost.

³⁴ Usnesení vlády České republiky ze dne 17. května 2021 č. 467, k materiálu *Národní plán obnovy*.

³⁵ V roce 2025 byly účinné celkem 2 verze – verze 5.0 s účinností od 30. října 2024 a verze 6.0 s účinností od 11. srpna 2025.

Tabulka č. 1: Výdaje NPO vynaložené v letech 2022 až 2025

(v mil. Kč)

Nástroj	Komponenta	Předfinan- covaný podíl EU	Podíl státního rozpočtu	Celkem
Stav k 31. prosinci 2022				
170 11	1.1 Digitální služby občanům a firmám	0,0	0,0	0,0
170 12	1.2 Digitální systémy veřejné správy	26,3	5,5	31,8
z toho:	běžné výdaje	5,1	1,1	6,2
	kapitálové výdaje	21,1	4,4	25,6
170 44	4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy	0,0	0,0	0,0
Výdaje celkem k 31. prosinci 2022		26,3	5,5	31,8
z toho:	běžné výdaje	5,1	1,1	6,2
	kapitálové výdaje	21,1	4,4	25,6
Stav k 31. prosinci 2023				
170 11	1.1 Digitální služby občanům a firmám	1,6	0,3	1,9
z toho:	běžné výdaje	0,7	0,2	0,9
	kapitálové výdaje	0,9	0,2	1,1
170 12	1.2 Digitální systémy veřejné správy	25,4	5,3	30,8
z toho:	běžné výdaje	1,9	0,4	2,3
	kapitálové výdaje	23,5	4,9	28,4
170 44	4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy	0,0	0,0	0,0
Výdaje celkem k 31. prosinci 2023		27,0	5,7	32,7
z toho:	běžné výdaje	2,7	0,6	3,2
	kapitálové výdaje	24,4	5,1	29,5
Stav k 31. prosinci 2024				
170 11	1.1 Digitální služby občanům a firmám	12,3	2,6	14,9
z toho:	běžné výdaje	2,7	0,6	3,3
	kapitálové výdaje	9,6	2,0	11,6
170 12	1.2 Digitální systémy veřejné správy	5,1	1,1	6,1
z toho:	běžné výdaje	1,2	0,3	1,5
	kapitálové výdaje	3,8	0,8	4,6
170 44	4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy (běžné výdaje)	2,4	0,0	2,4
Výdaje celkem k 31. prosinci 2024		19,8	3,7	23,4
z toho:	běžné výdaje	6,4	0,8	7,2
	kapitálové výdaje	13,4	2,8	16,2
Stav k 31. prosinci 2025				
170 11	1.1 Digitální služby občanům a firmám	48,0	9,1	57,1
z toho:	běžné výdaje	9,8	1,0	10,8
	kapitálové výdaje	38,3	8,1	46,3
170 12	1.2 Digitální systémy veřejné správy	26,5	5,0	31,6
z toho:	běžné výdaje	4,5	0,4	4,9
	kapitálové výdaje	22,0	4,6	26,6
170 44	4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy (běžné výdaje)	2,7	0,0	2,7
Výdaje celkem k 31. prosinci 2025		77,3	14,1	91,4
z toho:	běžné výdaje	17,0	1,4	18,4
	kapitálové výdaje	60,3	12,7	73,0
Výdaje celkem za 2022 až 2025		150,3	29,0	179,3
z toho:	běžné výdaje	31,1	3,9	35,0
	kapitálové výdaje	119,2	25,1	144,2

Zdroj: výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu k 31. 12. 2022, 31. 12. 2023, 31. 12. 2024 a 31. 12. 2025.

1.2 Příjmy ČSÚ

Od počátku realizace projektů NPO do **31. prosince 2025** obdržel ČSÚ na příjmový účet z unijních zdrojů prostřednictvím MPO peněžní prostředky na základě usnesení vlády České republiky ze dne 28. června 2023 č. 496³⁶, ze dne 12. června 2024 č. 401³⁷, ze dne 18. prosince 2024 č. 989³⁸, ze dne 30. dubna 2025 č. 316³⁹, ze dne 30. září 2025 č. 734⁴⁰ a ze dne 12. listopadu 2025 č. 882⁴¹.

Celkově ČSÚ přijal z unijních zdrojů peněžní prostředky NPO ve výši **121,6 mil. Kč**. Jedná se o refundaci výdajů, které ČSÚ předfinancoval v období od roku 2022 do 31. října 2025, viz tabulka č. 2.

Tabulka č. 2: Refundace výdajů NPO vynaložených v letech 2022 až 2025 (v mil. Kč)

Nástroj	Komponenta	Refundace neinvestičních výdajů	Refundace investičních výdajů	Celkem	Usnesení vlády (UV)
Stav k 31. prosinci 2023					
170 11	1.1 Digitální služby občanům a firmám	0,0	0,0	0,0	Ze dne 28. 6. 2023 č. 496; předfinancováno v období: rok 2021, 2022 a 1. 1. 2023 – 15. 4. 2023
170 12	1.2 Digitální systémy veřejné správy	5,1	21,1	26,3	
170 44	4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy	0,0	0,0	0,0	
Refundace celkem k 31. prosinci 2023		5,1	21,1	26,3	
Stav k 31. prosinci 2024					
170 11	1.1 Digitální služby občanům a firmám	0,1	0,9	0,9	Ze dne 12. 6. 2024 č. 401; předfinancováno v období: 16. 4. 2023 – 30. 11. 2023
170 12	1.2 Digitální systémy veřejné správy	1,7	2,7	4,4	
170 44	4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy	0,0	0,0	0,0	
Refundace celkem k 31. prosinci 2024		1,8	3,5	5,3	
Stav k 31. prosinci 2025					
170 11	1.1 Digitální služby občanům a firmám	3,4	4,0	7,4	Ze dne 18. 12. 2024 č. 989; předfinancováno v období: 1. 12. 2023 – 30. 11. 2024
170 12	1.2 Digitální systémy veřejné správy	1,5	24,7	26,1	
170 44	4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy	1,5	0,0	1,5	
Refundace celkem za UV 989/2024		6,4	28,7	35,1	

³⁶ Usnesení vlády České republiky ze dne 28. června 2023 č. 496, o finančních tocích v Národním plánu obnovy.

³⁷ Usnesení vlády České republiky ze dne 12. června 2024 č. 401, o finančních tocích v Národním plánu obnovy.

³⁸ Usnesení vlády České republiky ze dne 18. prosince 2024 č. 989, o finančních tocích v Národním plánu obnovy.

³⁹ Usnesení vlády České republiky ze dne 30. dubna 2025 č. 316, k VII. zprávě o realizaci Národního plánu obnovy.

⁴⁰ Usnesení vlády České republiky ze dne 30. září 2025 č. 734, o finančních tocích v Národním plánu obnovy.

⁴¹ Usnesení vlády České republiky ze dne 12. listopadu 2025 č. 882, o finančních tocích v Národním plánu obnovy.

Nástroj	Komponenta	Refundace neinvestičních výdajů	Refundace investičních výdajů	Celkem	Usnesení vlády (UV)
170 11	1.1 Digitální služby občanům a firmám	0,8	11,2	12,0	Ze dne 30. 4. 2025 č. 316; předfinancováno v období: 1. 12. 2024 – 28. 2. 2025
170 12	1.2 Digitální systémy veřejné správy	0,3	0,0	0,3	
170 44	4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy	1,0	0,0	1,0	
Refundace celkem za UV 316/2025		2,2	11,2	13,4	
170 11	1.1 Digitální služby občanům a firmám	6,2	14,4	20,6	Ze dne 30. 9. 2025 č. 734; předfinancováno v období: 1. 3. 2025 – 31. 8. 2025
170 12	1.2 Digitální systémy veřejné správy	1,0	4,1	5,1	
170 44	4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy	1,3	0,0	1,3	
Refundace celkem za UV 734/2025		8,5	18,5	27,0	
170 11	1.1 Digitální služby občanům a firmám	1,0	9,9	10,9	Ze dne 12. 11. 2025 č. 882; předfinancováno v období: 1. 9. 2025 – 31. 10. 2025
170 12	1.2 Digitální systémy veřejné správy	0,4	2,9	3,3	
170 44	4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy	0,5	0,0	0,5	
Refundace celkem za UV 882/2025		1,9	12,8	14,7	
Refundace celkem k 31. prosinci 2025		18,9	71,2	90,1	
Refundace celkem za 2023 až 2025		25,7	95,9	121,6	

Zdroj: usnesení vlády a účetní data ČSÚ.

1.3 Shrnutí příjmů a výdajů NPO

Tabulka č. 3 shrnuje výdaje ČSÚ k 31. prosinci 2025 vynaložené v rámci NPO (peněžní prostředky EU předfinancované ze státního rozpočtu) v letech 2022 až 2025 a peněžní prostředky, které ČSÚ přijal z unijních zdrojů.

Tabulka č. 3: Bilance NPO k 31. prosinci 2025

(v mil. Kč)

Komponenta	Výdaje	Příjmy	Nerefundováno
1.1 Digitální služby občanům a firmám	62,0	51,8	10,1
1.2 Digitální systémy veřejné správy	83,3	65,4	17,8
4.4 Zvýšení efektivity výkonu veřejné správy	5,1	4,4	0,7
Celkem	150,3	121,6	28,7

Zdroj: usnesení vlády a výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu za roky 2022 až 2025.

K 31. prosinci 2025 vynaložil ČSÚ ze státního rozpočtu v rámci předfinancování výdaje ve výši 28,7 mil. Kč, které nebyly k uvedenému datu z unijních zdrojů refundovány.

1.4 Postupy účtování a rozpočtové klasifikace

Hlavními dokumenty NPO z hlediska skutečností relevantních pro účetní zobrazení jsou příslušná usnesení vlády a *Metodický pokyn finančních toků pro Národní plán obnovy na*

období 2021–2026, který obsahuje závazné postupy pro všechny subjekty zapojené do implementace NPO. Obecně platné metodiky vydané pro implementaci NPO neupravují oblast účetnictví a výkaznictví NPO. Pro dosažení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami a pro zajištění vyšší míry srovnatelnosti účetních závěrek byly vydány ČÚS, jejichž závaznost je pro vybrané účetní jednotky stanovena v § 36 zákona č. 563/1991 Sb. Finanční toky v rámci NPO lze věcně podřadit pod ČÚS č. 703 – *Transfery*, přičemž výše uvedené hlavní dokumenty NPO nezakládají důvod pro odchýlení se od účetních postupů stanovených v tomto ČÚS.

Následující tabulka shrnuje postupy účtování a rozpočtové klasifikace ČSÚ o skutečnostech NPO v roce 2025, které byly v souladu s právními předpisy pro vedení účetnictví, rozpočtové klasifikace a ČÚS. ČSÚ vystupuje v roli konečného příjemce, tzn. že z prostředků NPO financuje vlastní projekty.

Tabulka č. 4: Postupy účtování a rozpočtové klasifikace

Účetní případ	Postup účtování a rozpočtové klasifikace dle ČSÚ		
	Příjmová rozpočtová položka	MÁ DÁTI	DAL
1) Předpis podmíněné pohledávky z titulu očekávané refundace předfinancovaných výdajů od MPO	x	913	999
2) Předpis nároku na refundaci předfinancovaných investičních výdajů na základě usnesení vlády		344	401
		999	913
3) Předpis nároku na refundaci předfinancovaných neinvestičních výdajů na základě usnesení vlády		344	671
		999	913
4) Přijetí refundace předfinancovaných investičních výdajů od MPO	4233	222	344
5) Přijetí refundace předfinancovaných neinvestičních výdajů od MPO	4153	222	344

Zdroj: účetní systém ČSÚ.